

L'emoció de l'esquí al

Cinc estacions d'esquí del Pirineu català occidental configuren una gran oferta per a practicar aquest esport. El temps és apropiat, la neu, abundant i de bona qualitat, i l'entorn natural, de summa bellesa.

La zona occidental del Pirineu català gaudeix, en efecte, d'una de les ofertes hivernals més atractives del sud-oest europeu, un "repòs" d'estacions format per Super-Espot i Port Ainé (Pallars Sobirà), Boí-Taiüll (Alta Ribagorça), Port del Comte (Solsonès) i Vaqueira Beret (Vall d'Aran). Cinc fites de l'esport blanc amb un nivell d'equipaments i un prestigi internacional coneguts i que,

al Pirineu occidental

ARXIU

La zona occidental del Pirineu català gaudeix d'una de les ofertes hivernals més atractives del sud-oest europeu. Les pistes han obert aquest any amb importants reformes en instal·lacions i accessos.

a més, han obert enguany les pistes amb importants reformes en instal·lacions i accessos.

Super-Espot, l'escollida pels joves. En una immillorable situació al centre de la comarca del Pallars Sobirà, seguint la carretera que puja de Llavorsí, hi ha l'estació d'esquí de Super-Espot, entre les cotes 1.500 i 2.430. Enclavada a les portes del Parc Nacional d'Aigüestortes i l'Estany de Sant Maurici, és una de les estacions que més aposta per la modernització, amb una inversió de 207 milions en noves infraestructures. Neu, esport i diversió en són el lema; tarifes ajustades i una excel·lent relació qualitat/preu en els seus serveis. Les millores han afectat el sistema de clavagueres i la construcció de dues noves pistes que augmenten en 3,4 quilòmetres l'àrea esquiable, actualment de 140 hectàrees, amb una longitud de 32 quilòmetres, repartits en 31 pistes (4 de verdes, 10 de blaves, 10 de vermelles, 5 de negres, 1 circuit de fons i 1 pista infantil). Altres novetats destacables d'enguany són dues instal·lacions d'*après-ski*: el circuit de *pocket bike*, o motos de butxaca, i el de *roller skate* o patins en línia. Dues activitats pensades tant per a l'estiu com per a l'hivern.

Super-Espot també ofereix la possibilitat de practicar altres esports d'aventura: *rafting*, *hydrospeed*, tresp, descens de barrancs, bicicleta de muntanya, cars de muntanya, circuits per a vehicles 4x4, escalada, pontatge (*pònting*). Diversió que continua a la nit als bars, restaurants i discoteques de la zona. Tot i que l'estació és apta per a totes les edats, Super-Espot té fama de ser l'estació del jovent. Durant la setmana és habitual de veure-hi grups d'estudiants. Gràcies a un conveni signat pels responsables de l'estació i organismes oficials, milers de joves tenen l'oportunitat de passar la "setmana blanca escolar" a la neu. L'any passat, la meitat dels *forfaits* venuts corresponien a aquests clients. Però quan arriba el cap de setmana, l'estació canvia d'ambient i acull esquiadors més veterans i adopta un caràcter més familiar. L'allotjament està assegurat en els apartaments de recent construcció, l'alberg i, per si fos poc, a dos quilòmetres de l'estació hi ha el poble d'Espot, amb hotels familiars, restaurants típics, ambient de muntanya i un impressionant conjunt històric, en què destaca l'arquitectura romànica. L'accés és relativament senzill, per carretera direcció Sort, a 137 quilòmetres de Lleida, 228 de Tarragona, 232 de Barcelona i 516 de València.

Port Ainé, la modernitat. A l'altre cantó

de Llavorsí, seguint la carretera C-147 cap a Terradets, un cop deixem la vila de Rialb, hi ha la moderna estació d'esquí de Port Ainé. La seva situació enmig de la comarca del Pallars Sobirà, entre vessants i pendents totalment naturals, i presidida pel Pic de l'Orri, de 2.440 metres, en fan un lloc privilegiat per a la pràctica de l'esquí tota la temporada. L'augment de 15 a 38 canons de neu artificial asseguren l'esquiada a les seves 24 pistes (6 de verdes, 4 de blaves, 11 de vermelles i 3 de negres). L'adequada orientació de les seves pistes, cap al nord, permeten a l'esquiador de gaudir plenament del seu esport preferit i, a la vegada, de viure les sensacions d'un entorn on tot ha estat preparat perquè la pràctica de l'esquí es faci amb el màxim de confort i de seguretat possibles.

Port Ainé, que fou inaugurada al 1986, s'ha enganxat al carro de la modernització ràpidament. La millora recent de les carreteres facilita l'accés al Pallars Sobirà, una comarca d'alta muntanya que, gràcies al relatiu aïllament en què es trobava, ha conservat intactes una bona part de les seves riqueses naturals. En aquesta zona hi ha, a més, la muntanya més alta del Principat: la Pica d'Estats (3.143 metres). Rialb és el municipi més proper a l'estació, i des d'aquí hom va impulsar la construcció de l'estació, que actua de gran dinamitzadora de la vida econòmica i turística de l'àrea. Amb Rialb, són Sort i Llavorsí els pobles més acostats a l'estació, proveïts de places hoteleres i de tot tipus d'ofertes *après-ski*, entre elles gastronomia, cultura, oci... L'oferta esportiva es complementa amb excursions, *rafting*, piragüisme, descens de barrancs, pesca, *hydrospeed* i ciclisme de muntanya. Una de les opcions d'oci amb més acceptació és el lloguer d'automòbils tot terreny per a fer excursions i descobrir llacs i muntanyes o seguir les rutes culturals del romànic.

Boí-Taüll, la més nova. Ens traslladem ara a la comarca de l'Alta Ribagorça on hi ha les pistes de Boí-Taüll. Aquesta és l'estació d'esquí més recent de Catalunya; va entrar en funcionament durant la temporada 88-89 i va contribuir a dotar de més serveis la Vall de Boí i les comarques d'aquest espai pirinenc. El gran objectiu d'aquesta estació és d'acollir esquiadors de totes les categories i condicions; per això les 30 pistes estan preparades per a satisfer tota llei d'esquiadors. Hi ha 8 pistes verdes, 6 de blaves, 12 de vermelles i 4 de negres. A més de l'esquí, el visitant pot gaudir dels serveis de l'estació i de les activitats que s'hi poden practicar, com ara tennis, golf, tir amb arc, equitació, i altres

esports d'aventura. Tot això ha estat possible, en gran part, gràcies a la notable millora de les vies d'accés i a l'ampliació d'allotjaments i serveis turístics. Una de les noves obres fetes és la carretera L-500 entre Pont de Suert i Boí, i també el tram de la carretera N-230 entre Lleida i Alfarràs. Per tot això, actualment, i des de la inauguració de l'estació, s'ha aconseguit que el turisme d'hivern hagi arribat al mateix nivell que el d'estiu, quan fa uns anys això era impensable.

Un dels fenòmens que més èxit té actualment és l'allotjament en cases particulars de les poblacions de tota la Vall de Boí, fet que ajuda a la integració de l'esquiador amb la zona i que no representa una gran despesa econòmica.

Respecte a la història i cultura de Catalunya, la vall de Boí té un interès molt considerable. Hi ha el conjunt pirinenc més valuós i a la vegada més conegut de tot Catalunya, amb les esglésies de Boí, Durro, Barruera, Erill la Vall i Coll, totes amb imponents campanars, una bella arquitectura i totalment integrades en un paisatge esponerós. Les esglésies més impressionants, i un dels llegats més importants del romànic català, són les de Taüll: Sant Climent i Santa Maria. A més, la Vall de Boí és l'entrada a una altra zona de gran riquesa natural i d'atractiu turístic, el Parc Nacional d'Aigüestortes i el Llac de Sant Maurici. Sense oblidar els bons restaurants on degustar plats saborosos com l'escudella, el palpís o la coca de mantega.

El Port del Comte, "tot l'any". "Tot l'any", aquesta és, segons els responsables de l'estació d'esquí del Port del Comte, la millor època per a gaudir de les seves instal·lacions. Al nord de la comarca del Solsonès, enmig d'un parc natural d'interès turístic i entre els municipis de la Coma i la Pedra, hi ha aquesta estació d'esquí. Enmig dels pics d'Estivella (2.400 m),

A l'est de la Vall d'Aran, més enllà de Salardú, hi ha l'estació d'esquí de Vaqueira Beret. Amb 29 anys, la "perla" de la Vall d'Aran ha incorporat les més modernes instal·lacions i serveis de més qualitat i confort.

Serrat de la Bòfia (2.141 m) i Querol (2.214 m), hi ha 30 pistes de tots els nivells possibles –fins i tot, quan no hi ha neu suficient, els canons asseguren el plaer d'esquiar–: 5 de verdes, 4 de blaves, 15 de vermelles i 5 de negres. El Port del Comte ha contribuït a potenciar la comarca del Solsonès, desconeguda abans del 1973, quan fou inaugurada l'estació. Un dels atractius de l'estació és que permet als esquiadors l'opció d'esquiar entre prats i boscos. Una part de les pistes s'estén per la part baixa del massís, entre els 1.700 i els 2.200 metres, entre boscos de pi negre i avet; la resta se situa a cotes més elevades, entre els 2.200 i els 2.400 metres, a una zona de prats on es pot contemplar un panorama impressionant del Pirineu.

El lema de l'estació és "Tot l'any", perquè el paisatge és immillorable per a gaudir a ple pulmó de la natura. I no només a través de l'esquí. El Port del Comte disposa d'un club d'esports que funciona tot l'any, on es pot practicar esquí, tir amb arc, tir olímpic, tir al plat, equitació, ciclisme de muntanya, natació, tennis, ala de pendent, frontó, trial, bàdminton, escalada... i golf. Per sorprenent que sembli, el Port del Comte té el primer camp de golf d'alta muntanya del país. El recorregut ha estat dissenyat pels millors especialistes europeus, a 1.700 metres d'alçada. El camp és de 9 forats, però volen ampliar-lo a 18. A més de tota l'àmplia gamma de serveis que ofereix l'estació, la zona disposa d'un ric patrimoni monumental i folklòric, i hi ha les encantadores fonts del riu Cardener. Les excursions per aquests indrets i pel Coll de Jou o la Vall del Lord són impressionants. A més és molt interessant una visita a l'església de Sant Llorenç de Morunys i al Museu de Solsona, on podem contemplar una important col·lecció de pintures romàniques. Un dels avantatges d'aquesta estació d'esquí és la seva proximitat a les grans ciutats catalanes. Per a arribar-hi no s'ha de superar cap port de muntanya, cosa que afavoreix el desplaçament amb cotxe a l'hivern, quan les carreteres poden presentar problemes.

Vaqueira Beret, el "glamour". A l'est de la Vall d'Aran, més enllà de Salardú, seguint la carretera, hi ha l'estació d'esquí de Vaqueira Beret, gairebé al naixement del riu Garona. Amb 29 anys, la "perla" de la Vall d'Aran ha incorporat les més modernes instal·lacions i serveis de més qualitat i confort. Les possibilitats d'allotjament són de tots els preus, des de l'hotel de 5 estels a l'alberg o la casa de pagès, a peu de pista o als pobles de la vall. El marc incomparable de la Vall d'Aran, la moderna infraestructura i la qualitat dels serveis ha donat un prestigi internacional a Vaqueira Beret. L'estació, que va de la cota 1.500 a 2.510, es divideix en tres grans àrees esquiables: Vaqueira, Argull i Beret. Totes tres zones comunicades per una xarxa de 22 remuntadors, necessaris per als

73 quilòmetres esquiables: 3 pistes verdes, 15 de blaves, 20 de vermelles i 5 de negres. Aquesta estació té dos moderníssims remuntadors "express", dits "devoracues". La diversió i la seguretat hi són garantides per a tots els nivells d'esquiadors, pistes verdes per a l'aprenentatge i, per als experts, les pistes negres més difícils del país. Un ampli ventall de serveis en material, restauració, *après-ski* i una de les escoles d'esquí més importants. Arribar-hi no és difícil, per autopista tan sols és a 310 quilòmetres de Barcelona i a 552 de València.

Esquí de muntanya, el risc de l'aventura. A cavall entre l'esquí alpí i l'excursionisme hi ha la pràctica de l'esquí de muntanya. És un esport que cal mirar des d'una perspectiva excursionista, més que no pas com una varietat de l'esquí, car l'esforç que demana és molt important i l'activitat principal és la d'enfilar-se a un cim. Les comarques del Pallars, l'Alt Urgell, l'Alta Ribagorça, el Solsonès i la Vall d'Aran ofereixen un marc incomparable i moltes possibilitats per a la pràctica de l'esquí de muntanya, gràcies a la munió de cims que hi ha i a la seva alçada: tretze que superen els 3.000 metres i més d'un centenar que ultrapassen els 2.700.

Els llocs més adients per a la pràctica de l'esquí de muntanya són la Vall Fosca (Pallars Jussà), la Vall de Boí i la Vall de Barravés (Ribagorça), tota la Vall d'Aran i les valls d'Espot, de Montgarri, l'alta vall de la Ribera de Cardós, i la Vall Ferrera (Pallars Sobirà). De mitjan gener a mitjan maig és la millor època per a gaudir d'aquest esport, si bé a la vall d'Aran, segons temporades, es pot començar pels volts de Nadal.

Normalment, sempre es pot deixar el cotxe a peu de neu. Si fa poc temps que ha nevat, és preferible de començar les excursions pel vessant sud, i si ja fa dies que no neva, l'orientació nord, o nord-est, serà més adequada. Hi ha una extensa xarxa de refugis que cobreixen quasi tot l'espai possible, sobretot a les muntanyes del Pallars-Vall d'Aran, on hi ha una alta ruta amb esquís, amb set etapes (Refugi de les Ares, d'Amitges, Refugis Colomina, Ventosa Calvell, Ospitau de Vielha, la Restanca, Colomers i Ares). Al llarg de la ruta hom pot fer totes les variacions que desitgi, ja que hi acostuma a haver neu de sobres. Per a practicar aquest esport cal ser un bon excursionista i anar ben equipat: pells de recanvi, serretes, grampons, bagues i un cordí per a fer *rappel*, ARVA, pala, etcètera.

Hi ha tot tipus de recorreguts, des dels més fàcils (Corronco de Durro, muntanyes de Beret, la vall de Felià a la Vall Fosca...), fins als de més dificultat (travessa del Tuc de Molières, del Pic de Certescans, dels Besiberris...), passant per veritables plaers de l'esquí de muntanya (Montardo per Rencules, el Ventolau per la Pleta del Prat de Tavescan, o la travessa del Pla de Beret a Bagergue...). En el cas de les traves-

ses, al llarg de les quals és habitual de trobar desnivells de 1.000 a 1.500 metres, només ens podem refiar dels nostres propis cotxes o de taxis, perquè no hi ha cap més transport.

El clima és dominat per l'anticicló de les Açores, amb les habituals borrasques de nord o nord-oest, que donen molta neu a la Vall d'Aran i a l'alta vall de la Ribera de Cardós. De vegades aquesta situació alterna amb borrasques de llevant que causen un efecte totalment contrari i duen fortes nevades als vessants mediterranis. Els temporals a vigilar són els del nord (rufa

ARXIU

En una immillorable situació al centre de la comarca del Pallars Sobirà hi ha l'estació d'esquí de Super-Espot, entre les cotes 1.500 i 2.430. Enclavada a les portes del Parc Nacional d'Aigüestortes i l'Estany de Sant Maurici, és una de les estacions que més aposta per la modernització amb una inversió de 207 milions de pessetes en noves infraestructures.

o torb), perquè de vegades són molt violents.

Pel que fa a la qualitat de la neu, sol ser molt variable als vessants assolellats, perquè s'hi transforma ràpidament, essent així que a la Vall d'Aran sol predominar la neu pols a ple hivern. Cal tenir present, per a evitar allaus, que el risc més alt és a les pales orientades al sud quan, per causa de la tramuntana, es troben sobrecarregades de neu. Això sí, s'aconsella de servir-se d'aparells ARVA i de dur pala.

El Centre Excursionista de Lleida organitza excursions d'esquí de muntanya durant tota la temporada, i participa en les cinc curses de la Copa Catalana d'Esquí de Muntanya al Pirineu occidental, que és la millor manera de gaudir, amb seguretat, de les nostres muntanyes quan estan ben nevades. **Oriol Cortacans**

